

STANDARDY

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Člověk a svět práce

Pracovní verze z 30. 4. 2013

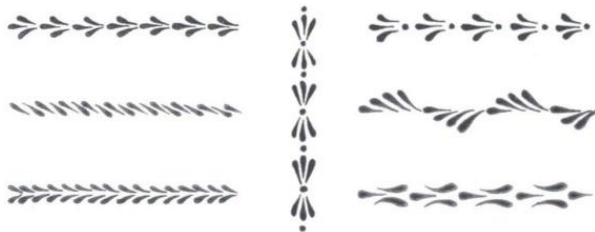
Zpracováno dle upraveného RVP ZV platného od 1. 9. 2013

Vypracovala skupina pro přípravu standardů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ve složení:

Mgr. Jitka Altmanová, NÚV
PhDr. Aleš Bartoň, ZŠ a MŠ, Plánkova 430, Strakonice
Mgr. Lenka Burešová, ZŠ, K. Světlé 75, Čeperka
Mgr. Jozef Kubáň, NIDV
RNDr. Lenka Pitrová, ZŠ, Lupáčova 1/1200, Praha 3
Mgr. Svatopluk Pohořelý, MŠMT
Mgr. Daniela Růžicková, NÚV
Mgr. Petra Vaňková, ZŠ, Lupáčova 1/1200, Praha 3

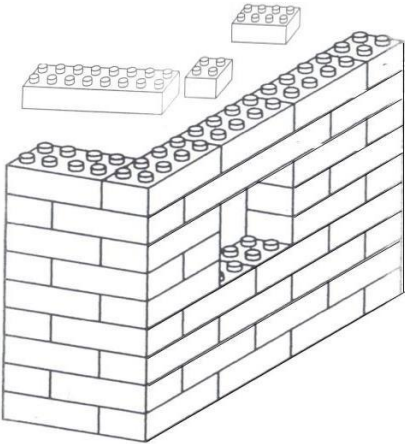
1. stupeň

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Práce s drobným materiálem
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-1-01 Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.
Indikátory	1. žák zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku 2. žák využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku
Ilustrativní úloha	
Úkol: Vyrob z plodů stromů a dalšího materiálu libovolné zvířátko, věc, postavičku, pro inspiraci využij předlohu. Co budeš potřebovat: kaštiny, šišky, skořápky vlašských ořechů, skořápky žaludů, makovice, plod šípku, špejle, peří, párátko, provázek, papír, karton, drátek, lepidlo, barvy, tužku, nůžky, štětec, nebozízek, štípací kleště, nůž, kelímek, podložku. Pracovní postup: 1) Navrhni, jaké výrobky vyrobíš. 2) Naplánuj si nejvhodnější pracovní postup/y a časově si rozvrhni práci. 3) Při práci kombinuj různé materiály. 4) Dbej na zásady hygieny a bezpečnosti při práci.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-1-01.1 ČSP-5-1-01.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Práce s drobným materiálem
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-1-02 Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.
Indikátory	1. žák z nabídky vybere prvek, techniku lidového umění a použije ho ve své práci 2. žák zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici 3. žák uvede příklady lidových řemesel
Ilustrativní úloha	
Úkol: Vyber si jednu z technik zdobení vajec a vyrob kraslici. Batikování cibulovými slupkami Co budeš potřebovat: vejce, cibulové slupky, silonovou punčochu, nit. Pracovní postup: 1) Do vlhkých cibulových slupek zabal vejce. 2) Zavaž ho do silonové punčochy. 3) Považ ho, a získáš tak mramorové vejce. Batikování voskem Co budeš potřebovat: uvařené nebo vyfouknuté vejce, špendlík zapíchnutý do tužky nebo špejle, nádobu na rozpuštění vosku, vosk (nejlépe včelí), lihový kahánek nebo vařič či jiný stálý zdroj tepla, sklenici nebo misku, cibulové slupky nebo barvy na vajíčka, ubrousek. Pracovní postup: 1) Prohlédni si obrázek s možnostmi zdobení vajec. 2) Špendlík namočený do teplého vosku přilož k vejci a rychlým tahem udělej zamýšlený ornament, jednotlivé tahy si nejdříve vyzkoušej na kousku papíru. 3) Voskem namalované vejce obarvi: a) barvou podle přiloženého návodu ve sklenici nebo misce b) v cibulových slupkách (slupky chvíli povaříme a necháme mírně vychladnout). Voskem namalované vejce opatrně vložíme do vlažných cibulových slupek a po chvíli opatrně obrátíme. 4) Obarvené vejce vyjmi, nech oschnout, nahřej v místě ornamentu a otři rozpuštěný vosk ubrouskem. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-1-02.1 ČSP-5-1-02.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Práce s drobným materiálem
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-1-03 Žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.
Indikátory	1. žák popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité 2. žák popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů 3. žák z nabídky vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje
Ilustrativní úloha	
Úkol: Vyber z nabídky nástroje a pomůcky vhodné pro práci s papírem, dřevem, textilem, drátem nebo plechem, modelovací hmotou.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-1-03.3
Další poznámky	Učitel připraví uvedené druhy materiálů, dále vhodné nástroje a pomůcky.

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Práce s drobným materiálem
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-1-04 Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.
Indikátory	1. žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor 2. žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti 3. žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem 4. žák v modelové situaci ošetří drobné poranění
Ilustrativní úloha	
Úkol: Odůvodni, proč je dobré dodržovat uvedené zásady: 1) Nůžky, nůž a jiné ostré předměty podávej rukojetí vždy dopředu. 2) Nikdy nemiř ostrými předměty na někoho druhého. 3) Při stříhání přidržuj druhou rukou stříhanou věc v dostatečné vzdálenosti. 4) Při práci na zahradě nebo v dílně nos vždy dostatečně pevnou obuv. 5) Před prací se převlékni do pracovního oblečení. 6) Při práci nejez a nepij. 7) S elektronářadím pracuj jen pod přímým dohledem zodpovědné osoby. 8) Nářadí odkládej vždy na určené místo. 9) Odřezky, které ti zbyly po řezání, seber ze země a ihned odlož na určené místo. 10) Nářadí ber do rukou jen na pokyn učitele. Úkol: Předved' se spolužákem uvedené scénky Pokud budeš chtít, můžeš použít kostýmy i kulisy jako v divadle. 1) Tvůj spolužák neměl při práci v dílně nebo na zahradě vhodnou obuv, která by byla dostatečně pevná, a na nohu mu spadlo kladívko. Jakým způsobem mu poskytněš první pomoc při úrazu? 2) Tvůj spolužák se při práci s nůžkami stříhl do malíčku. Rána je drobná, pouze na povrchu kůže. Jak mu ji ošetříš?	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-1-04.2 ČSP-5-1-04.4

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	2. Konstrukční činnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-2-01 Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.
Indikátory	1. žák podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu 2. žák použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní 3. žák využije vlastní představivost při práci se stavebnicí 4. žák si zorganizuje a časově rozvrhne pracovní postup
Ilustrativní úloha	
Úkol: Napodob práci zedníka a pomocí kostek ze stavebnice postav model rohové zdi s otvorem pro okno podle předlohy. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-2-01.1 ČSP-5-2-01.2 ČSP-5-2-01.3 ČSP-5-2-01.4

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	2. Konstrukční činnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-2-02 Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.
Indikátory	1. žák rozumí pojmům, popiskům, značkám a symbolům používaným v jednoduchých pracovních návodech 2. žák dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu 3. žák si zorganizuje a časově rozvrhne práci

Ilustrativní úloha

Úkol:

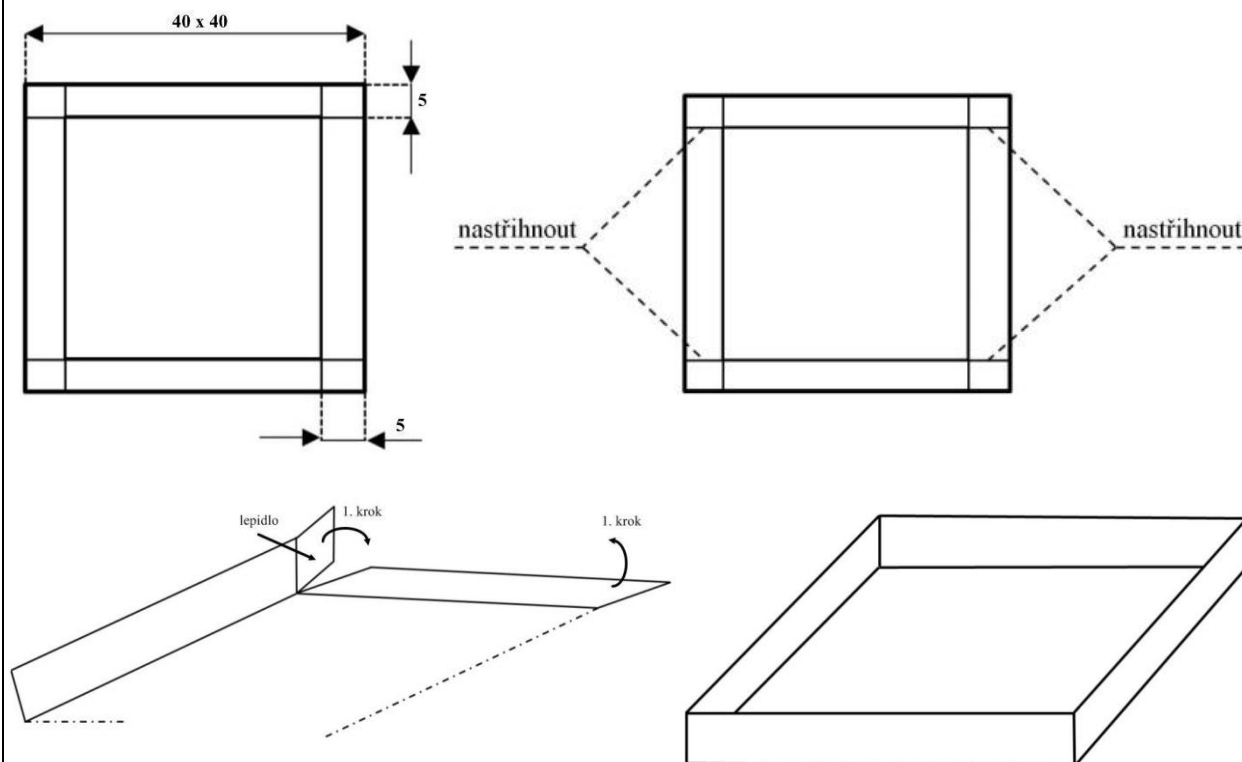
Vytvoř model krabičky z kreslicího kartonu na základě náčrtu

Co budeš potřebovat:

kreslicí karton, tužku, pravítko, trojúhelník, nůžky, nůž, podložku, lepidlo.

Pracovní postup:

Narýsuj na kreslicí karton čtverec a postupuj dále podle náčrtu.

**Poznámky
k ilustrativní
úloze**

ČSP-5-2-02.1
ČSP-5-2-02.2
ČSP-5-2-02.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	2. Konstrukční činnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-2-03 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.
Indikátory	1. žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor 2. žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti 3. žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech 4. žák v modelové situaci ošetří drobné poranění
Ilustrativní úloha	
Úkol: Vyber nejvhodnější způsob poskytnutí první pomoci v uvedených případech a odůvodni proč. 1) Při práci s nůžkami se spolužák stříhl do prstu. a) Zastavím případné krvácení vhodným materiálem a přivolám dospělého. b) Ránu vymyji spolužákovi pod tekoucí vodou a přelepím sterilní páskou, dospělého o úrazu neinformuji. c) Uklidním spolužáka a vybídnu ho k větší opatrnosti. 2) Při práci s vodou ředitelnými barvami stříkla spolužákovi do oka barva. a) Odnesu všechny barvy na bezpečné místo, aby nedošlo znovu k zasažení očí, a informuji dospělého. b) Dovedu spolužáka ke zdroji pitné studené tekoucí vody, aby si mohl zasažené místo vypláchnout, pak přivolám dospělého. c) Dovedu spolužáka ke zdroji pitné vody, aby si mohl zasažené místo vypláchnout, a jdu pokračovat v započaté práci. 3) Při práci s kleštěmi si žák přiskřípl prst. a) Namažu poraněné místo spolužákovi jakýmkoliv krémem, který je po ruce, a přivolám dospělého. b) Přelepím spolužákovi poraněné místo sterilní páskou a přivolám dospělého. c) Odvedu spolužáka ke zdroji pitné studené vody, aby si poraněný prst mohl ochlazovat, a přivolám dospělého.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-2-03.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce				
Ročník	5.				
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce				
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-3-01 Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.				
Indikátory	1. žák vypěstuje rostlinu ze semene nebo ze sazenice 2. žák založí jednoduchý pokus, na základě pozorování provede záznam růstu a vývoje rostliny 3. žák z výsledků pokusů a pozorování vysvětlí správný postup při pěstování rostliny 4. žák rozmnoží pokojové rostliny dělením trsů a řízkováním				
Ilustrativní úloha					
Úkol: Zjisti nezbytné podmínky pro vyklíčení semen fazolu, hrachu nebo ředkvičky.					
Potřeby: Jeden vybraný druh semen; 4 misky; 4 igelitové sáčky; sklenice s vodou; materiál, který nasaje a udrží vodu, jako je filtrační papír, vata, tampony; dvě krabice na zakrytí misek.					
Pracovní postup:					
1) Do čtyř misek dej několik vrstev filtračního papíru nebo vatu, tampon. Do tří z nich nalij vodu, nech ji vsáknout a přebytečnou vodu vylij.					
2) Do všech čtyř misek dej stejný počet semen, pravidelně je rozlož po povrchu vaty. Stejný počet semen dej i do sklenice s vodou.					
3) Misky i sklenici označ nálepkami takto: A – sklenice s vodou; B – miska se suchým materiálem; C – miska s vlhkým materiálem uložená v teple a světle; D – miska s vlhkým materiálem uložená ve tmě a teple; E – miska s vlhkým materiálem uložená v chladu a tmě. Všechny misky se semeny vlož do igelitových sáčků.					
4) Sklenici A a misky B, C, D dej vedle sebe na světlé místo s pokojovou teplotou.					
5) Misku D zakryj krabicí, aby byla semena ve tmě.					
6) Misku E zakryj krabicí a dej na chladné místo, nejlépe do chladničky.					
7) Podle potřeby misky s vlhkým materiálem zvlhčuj a provětrej, aby semena měla dost vzduchu. Pozoruj a zaznamenávej do tabulky, co se stalo se semeny.					
8) Vyvod' z pozorování závěry, které využiješ při plánování výsevu semen na venkovní stanoviště, především při volbě vhodné doby výsevu. Uveď, které podmínky jsou nezbytné pro vyklíčení semen.					
Záznam pokusu					
Vzorek	Co chybí	Teplota stanoviště	Co se stalo po 1 týdnu?	Co se stalo po 2 týdnech?	Co se stalo po 3 týdnech?
A	vzduch	°C			
B	voda				
C	-----				
D	světlo				
E	světlo, teplo	°C			
Poznámky k ilustrativní úloze		ČSP-5-3-01.1 ČSP-5-3-01.2 ČSP-5-3-01.3 ČSP-5-3-01.4			

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-3-02 Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.
Indikátory	1. žák vypěstuje vybranou rostlinu podle zadaných pokynů a pečuje o ni 2. žák naaranžuje řezanou květinu do vhodné nádoby a pečuje o ni
Ilustrativní úloha	
Úkol: Přesazení pokojové rostliny Potřeby: Rostlina, čistý květináč přiměřené velikosti, miska pod květináč, substrát vhodný pro přesazovanou rostlinu, písek nebo perlit, střep na překrytí odtokového otvoru, drcené dřevěné nebo živočišné uhlí, lopatka, kolík, nůž, konévka na zalévání. Pracovní postup: 1) Vyber rostlinu, kterou je potřeba přesadit (např. kořeny zcela vyplňují květináč). 2) Vyber květináč, do kterého rostlinu přesadíš, obvykle o 1–2 cm širší. 3) Přes odtokový otvor květináče polož střep a nasyp asi 1 cm vysokou vrstvu písku nebo perlitu. 4) Uvolni kořenový bal přesazované rostliny, např. klepnutím do dna květináče dlaní. 5) Odstraň opatrně kolíkem horní vrstvu zeminy a prohlédni kořeny, zda jsou zdravé; poškozené kořeny odřízni a řeznou ránu zasyp drceným dřevěným uhlím 6) Na písek nebo perlit nasyp trochu substrátu, do středu květináče umísti kořenový bal a zasyp tak, aby rostlina měla zakryté kořeny, ale nebyla „utopená“ 7) Zeminu mírně umačkej a dosyp tak, aby dosahovala asi 1 cm pod okraj květináče. 8) Přesazenou rostlinu opatrně zalej a dej na vhodné místo.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-3-02.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-3-03 Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.
Indikátory	1. žák popíše účel běžně používaných pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím 2. žák vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost
Ilustrativní úloha	
Úkol: Vyber z nabídky vhodné nářadí, nádobu a další pomůcky k přesazení pokojové rostliny a zasazení venkovního stromku.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-3-03.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-3-04 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.
Indikátory	1. žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor 2. žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti 3. žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech 4. žák v modelové situaci ošetří drobné poranění
Ilustrativní úloha	
Úkol: Odůvodni, proč je dobré dodržovat uvedené zásady. 1) Při práci s půdou a zeminami musíš být očkován proti tetanu. 2) Náradí ber do rukou jen na pokyn učitele. 3) Náradí nikdy nenos přes rameno, ale podél těla násadou vzhůru a kovovým nástavcem směrem k zemi. Pokud jdeš ve dvojici, nes náradí ve vnější ruce, abys spolužáka nezranil. 4) Náradí odkládej na určené místo ostrou částí dolů. 5) Každé zranění hlas učiteli. 6) Při práci v místnosti ihned uklid' vylitou vodu, rozsypanou zeminu, abys po nich nesklouzl. 7) Při práci nejez a nepij. 8) Po práci si vždy umyj ruce. 9) Používej vhodné oblečení a také vhodnou obuv. 10) Používej pouze nerizikové zakoupené prostředky pro výživu, případně ochranu rostlin, přečti si pečlivě všechny údaje uvedené na obalu a řiď se jimi. Úkol: Popiš, jakým způsobem poskytneš první pomoc při úrazu. 1) Spolužák si odřel ruku nebo nohu. 2) Spolužák se pořezal o zahradnické nůžky. 3) Spolužák si přivodil neopatrnou manipulací s motýčkou tržnou ránu na noze. 4) Spolužák si zadřel třísku do dlaně. 5) Spolužákovi padla do oka nečistota při manipulaci se zeminou.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-3-04.2 ČSP-5-3-04.3

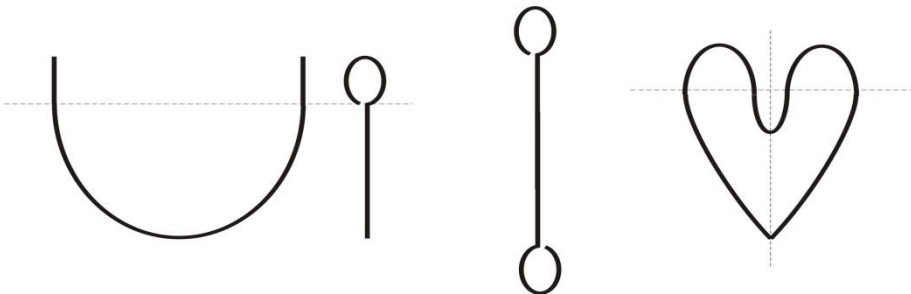
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce																		
Ročník	5.																		
Tematický okruh	4. Příprava pokrmů																		
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-4-01 Žák se orientuje v základním vybavení kuchyně.																		
Indikátory	1. žák popíše základní vybavení kuchyně 2. žák popíše účel kuchyňského vybavení																		
Ilustrativní úloha																			
Úkol: Vyber a označ, která zařízení patří k základnímu vybavení kuchyně. myčka, dřez, lednice, vařič, trouba, pračka, sporák, psací stůl, pracovní deska, ohniště, mixér, varná konvice Úkol: Prohlédni si cvičnou kuchyni ve škole nebo si vzpomeň na kuchyni doma a do připravené tabulky doplň příklady jejího zařízení.																			
<table><tr><th>Zařízení kuchyně</th><th>Příklad</th><th>K čemu se používá</th></tr><tr><td>Nábytek</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Nádobí</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Strojky</td><td>mlýnek na mák</td><td>používá se k mletí máku</td></tr><tr><td>Spotřebiče</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Ostatní</td><td></td><td></td></tr></table>		Zařízení kuchyně	Příklad	K čemu se používá	Nábytek			Nádobí			Strojky	mlýnek na mák	používá se k mletí máku	Spotřebiče			Ostatní		
Zařízení kuchyně	Příklad	K čemu se používá																	
Nábytek																			
Nádobí																			
Strojky	mlýnek na mák	používá se k mletí máku																	
Spotřebiče																			
Ostatní																			
Úkol: Umísti co nejvhodněji do cvičné kuchyňské linky uvedené nádobí: příbory, nože, skleničky, hrnky, talíře, hrnce a pánvičky.																			
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-4-01.1 ČSP-5-4-01.2																		

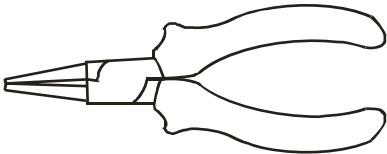
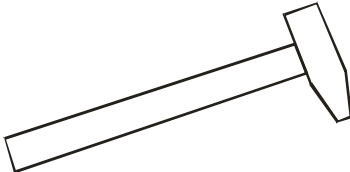
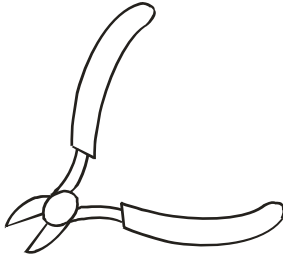
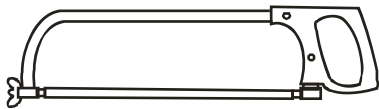
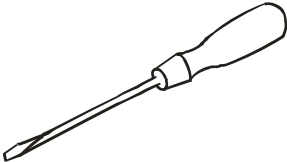
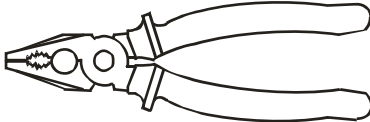
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	4. Příprava pokrmů
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-4-02 Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm.
Indikátory	1. žák vybere vhodné potraviny 2. žák zvolí vhodné kuchyňské nádobí a náčiní 3. žák podle receptu dodrží postup práce a časově si ho rozvrhne 4. žák představí a zhodnotí připravený pokrm 5. žák udrží pracovní prostor v čistotě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Ilustrativní úloha	
Úkol: Příprav studené pohoštění – jednohubky. Potraviny: rohlíky, jakýkoliv roztíratelný tuk, pomazánka nebo sýr (např. pomazánkové máslo, tavený sýr), hroznové víno, okurka, barevná paprika, kousek klobásy. Kuchyňské náčiní a nádobí: miska, podnos, prkénko, nůž na krájení, nůž na mazání, párátka. Pracovní postup: 1) Nakrájej rohlíky na kolečka asi 0,5–1 cm vysoká. 2) Namaž na nakrájená kolečka pomazánku. 3) Hroznové víno a zeleninu nezapomeň pečlivě umýt, klobásu nakrájej na tenká kolečka. Okurku nakrájej také na kolečka, barevnou papriku na čtverečky. 4) Ozdob jednohubky hroznovým vínem, zeleninou nebo klobásou, případně plátek zeleniny zkombinuj s klobásou. 5) Do každé jednohubky píchni párátka a narovnej je na podnos. 6) Umyj použité nádobí a náčiní. Můžeš podávat.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-4-02.3 ČSP-5-4-02.5

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	4. Příprava pokrmů
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-4-03 Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.
Indikátory	1. žák prostře stůl k jednoduchému obědu 2. žák popíše nebo prakticky předvede vhodné stolování a společenské chování 3. žák zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné společenské chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání
Ilustrativní úloha	
Úkol: Označ správně prostřený stůl připravený k jednoduchému obědu. Úkol: Prostři stůl k jednoduchému obědu pro 4 členy rodiny. Úkol: Zakroužkuj správnou variantu. 1a) K jídelnímu stolu přicházíme vždy čistě upraveni a včas. 1b) K jídelnímu stolu přicházíme jen svátečně oblečení. 2a) Sedíme pohodlně, obě ruce jsou v místech nad zápěstím opřeny o desku stolu, tělem se můžeme opírat o stůl. 2b) Sedíme vzpřímeně, obě ruce jsou v místech nad zápěstím opřeny o desku stolu, tělem se o stůl neopíráme. 3a) Jednotlivé pokrmy podáváme od nejváženějšího nebo nejstaršího člena společnosti, případně oslavence. 3b) Jednotlivé pokrmy podáváme podle toho, kdo sedí od servírujícího nejbliž. 4a) Do polévky nefoukáme, ani ji nesrkáme a talíř s polévkou nenakláníme. 4b) Do polévky můžeme foukat, ale nesrkáme ji a talíř s polévkou můžeme naklánět. 5a) Při jídle nemlaskáme a nemluvíme s plnými ústy. 5b) Při jídle nemlaskáme, ale v případě potřeby můžeme mluvit s plnými ústy.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-4-03.1 ČSP-5-4-03.3

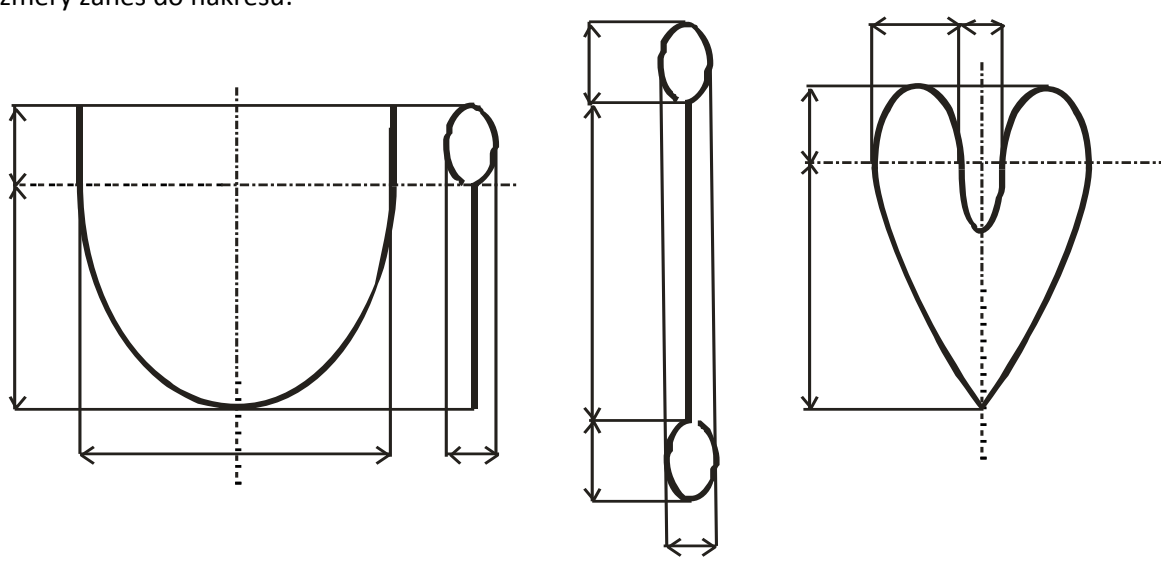
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	5.
Tematický okruh	4. Příprava pokrmů
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-5-4-04 Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.
Indikátory	1. žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor 2. žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti 3. žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při přípravě pokrmů 4. žák v modelové situaci ošetří drobné poranění
Ilustrativní úloha	
Úkol: Odůvodni, proč je dobré dodržovat uvedené desatero. 1) Poklici na hrncích s horkým obsahem nadzvedáváme opatrně. 2) Před manipulací s potravinami a kuchyňským zařízením si umyjeme ruce mýdlem a vodou. 3) Odpadky ukládáme do nádob k tomu určených a pravidelně je vynášíme. 4) Po použití kapesníku či WC si vždy umýváme ruce. 5) Při ručním mytí nádobí použijeme teplou pitnou vodu. Pokud je to potřeba, přidáme do ní odmašťovací prostředek a umyté nádobí opláchneme pod tekoucí vodou. 6) Nože, vidličky a jiné ostré předměty podáváme vždy rukojetí dopředu. 7) Po umytí nádobí vymyjeme dřez. 8) S elektrospotřebiči pracujeme vždy pod dohledem zodpovědné osoby. 9) V průběhu přípravy pokrmů umýváme ruce dle potřeby. 10) Při manipulaci s horkými předměty používáme vždy chňapky nebo utěrky. Úkol: Popiš, jakým způsobem poskytneš první pomoc při úrazu. 1) Spolužák se opařil horkou vodou nebo párou. 2) Spolužák se popálil. 3) Spolužák se polil horkým tukem. 4) Spolužák se pořezal.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-5-4-04.2 ČSP-5-4-04.3

2. stupeň

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Práce s technickými materiály
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-1-01 Žák provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.
Indikátory	1. žák popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které jsou důležité pro jeho práci 2. žák vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je 3. žák uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem, plasty, kovy) 4. žák provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci 5. žák rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet
Vzhledem ke specifikům daného tematického okruhu byla vytvořena komplexní ilustrativní úloha, na které jsou demonstrovány indikátory k jednotlivým očekávaným výstupům. Komplexní zadání ilustrativní úlohy Práce s drátkem: Vytvoř hlavolam dle nákresu. Pomůcky: 1 m drátku Nářadí: štípací kleště, kulaté kleště, pravítko Postup: Hlavolam se skládá ze tří částí. Dle obrazové předlohy připrav všechny tři části a zajisti, aby byl hlavolam funkční. Vytvoř si pomocný nákres, podle kterého rozvrhni správné délky všech částí hlavolamu.	
	
Ilustrativní úloha	
Práce s drátkem Drátek má určité vlastnosti, které je třeba při práci respektovat. Vyber pravdivé výroky: • Lze vytvářet oblé i ostré ohyby podle typu kleští, které při ohýbání použiji. • Drátek do průměru 1,5 mm oddělujeme kleštěmi s kulatými čelistmi. • Drátek do průměru 0,5 cm lze oddělit nůžkami. • Drátek můžeme ustříhnout nůžkami, uštípnout kleštěmi a odseknout nebo odříznout podle jeho průměru. • Drátek se tvaruje ohybem.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-1-01.1 ČSP-9-1-01.2 ČSP-9-1-01.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Práce s technickými materiály
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-1-02 Žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.
Indikátory	1. žák vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování 2. žák vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty)
Ilustrativní úloha	
Práce s drátkem Pro práci vyber správný průměr drátku a odůvodni svůj výběr (nakresli si případně průměr drátku, při výběru ti to pomůže): • 0,1 mm • 0,5 mm • 1,2 mm • 0,5 cm • 1,2 cm Z nabídky vyber vhodné nástroje pro tvarování drátku. Odůvodni svůj výběr. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-1-02.1 ČSP-9-1-02.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Práce s technickými materiály
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-1-03 Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.
Indikátory	1. žák popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály 2. žák připraví pracovní prostor a potřebné vybavení (nářadí, materiál...) 3. žák rozvrhne práci dle časových dispozic 4. v průběhu práce žák reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí 5. na konci práce žák uklidí pracovní prostor
Ilustrativní úloha	
Práce s drátkem Rozvrhni postup práce a odhadni, kolik času ti budou jednotlivé části trvat. Je možné, že některé předepsané body, části postupu, se budou několikrát opakovat: Uklidím z pracovního prostoru již nepotřebné nástroje. Tvaruji drátek (ohýbám). Připravím si nářadí (štípací kleště, kleště s kulatými čelistmi, pilník). Zapiluji ostré konce drátku. Vyzkouším funkčnost hlavolamu a případně dotvaruji drátek. Uklidím pracovní prostor a nářadí. Připravím si potřebný materiál (uštípnu si potřebný kus drátku pro celý hlavolam). Uklidím si pracovní prostor od zbytkového materiálu. Uštípnu si potřebný kus drátku na vytvoření jedné části hlavolamu.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-1-03.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Práce s technickými materiály
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-1-04 Žák užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.
Indikátory	1. žák použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (náčrt, náčrt, výkres). 2. žák se orientuje v technické dokumentaci. 3. žák čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary. 4. žák nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje – pravítko, kružítko) 5. žák provede okótování.
Ilustrativní úloha	
Práce s drátkem Rozvrhni si rozměry a vypočti, kolik přibližně budeš potřebovat drátku pro přípravu celého hlavolamu. Rozměry zanes do nákresu:	
	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-1-04.1 ČSP-9-1-04.2 ČSP-9-1-04.3 ČSP-9-1-04.5

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Práce s technickými materiály
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-1-05 Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.
Indikátory	1. žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně 2. žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí 3. žák dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály 4. žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) 5. žák dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné
Ilustrativní úloha	
Kamarád si poranil ruku při práci s drátkem: 1) Jak se mu to mohlo stát? 2) Jakým způsobem mu pomůžeš?	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-1-05.4

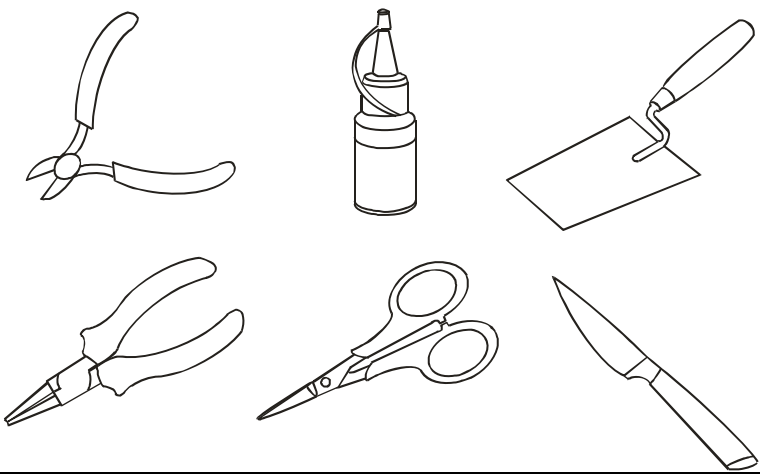
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Design a konstruování
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-2-01 Žák sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.
Indikátory	1. žák pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu 2. žák se orientuje v daném návodu, náčrtu, plánu 3. žák vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je 4. žák dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem nebo programem.
Vzhledem ke specifikům daného tematického okruhu byla vytvořena komplexní ilustrativní úloha, na které jsou demonstrovány indikátory k jednotlivým očekávaným výstupům. Komplexní zadání ilustrativní úlohy: Sestav model draka. 1. Nachystej laťky, které budou tvořit kostru draka. Jejich délky budou 75 cm a 60 cm. 2. Kratší laťku přilož přes delší ve 2/3 její délky (v 50 cm), slep laťky lepidlem a svaž provázkem do kříže. 3. 1 cm od konců laťek udělej zářezy pro upevnění provázku. Přes obvod kostry napni provázek tak, aby se laťky neprohýbaly a provázek byl napnutý. 4. Takto udělanou kostru polož na arch papíru, obkresli zhruba s 3 cm přesahem. Vystříhni a pomaluj či jinak ozdob dle své fantazie. 5. Přesah ohni, potři lepidlem a přelep přes provázkovou kostru draka. Dávej pozor, aby papír byl řádně vypnutý. 6. V místech zářezů nalep z obou stran čtvereček izolepy cca 3 × 3 cm, pro zpevnění papíru (aby se drak nepotrhál). Provázek uvaž v označeném místě na rubové straně, propíchni izolepový čtvereček a protáhni jej na lícovou stranu. Na druhé straně prostrč provázek přes druhý čtvereček opět směrem k laťce a uvaž ho. V místě křížení uvaž očko, ve kterém se bude druhý provázek pohybovat. 7. Opři dolní špičku draka o zem, chyt provázky v místě jejich překřížení (očko). Provázek by měl směřovat k zemi pod úhlem 90 stupňů, drak však pod úhlem 60 stupňů. Místo, kde se kříží provázky, pevně svaž a připevni lanko, na kterém budete draka pouštět. 8. K očku připevni provázek, na kterém budeš draka pouštět. Délka by měla být alespoň 20 m. Provázek namotej na kus rovného klacíku. 9. Nakonec vytvoř ocas draka z provázku a krepového papíru. Ocas udržuje stabilitu draka a měl by být alespoň 2 metry dlouhý s třísněmi připevněnými 25 cm od sebe. (upravený návod z http://www.predskolaci.cz/)	
Které nástroje, pomůcky a materiál si nachystáš pro sestavení draka? Rozmysli si, kolik materiálu budeš potřebovat.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-2-01.1

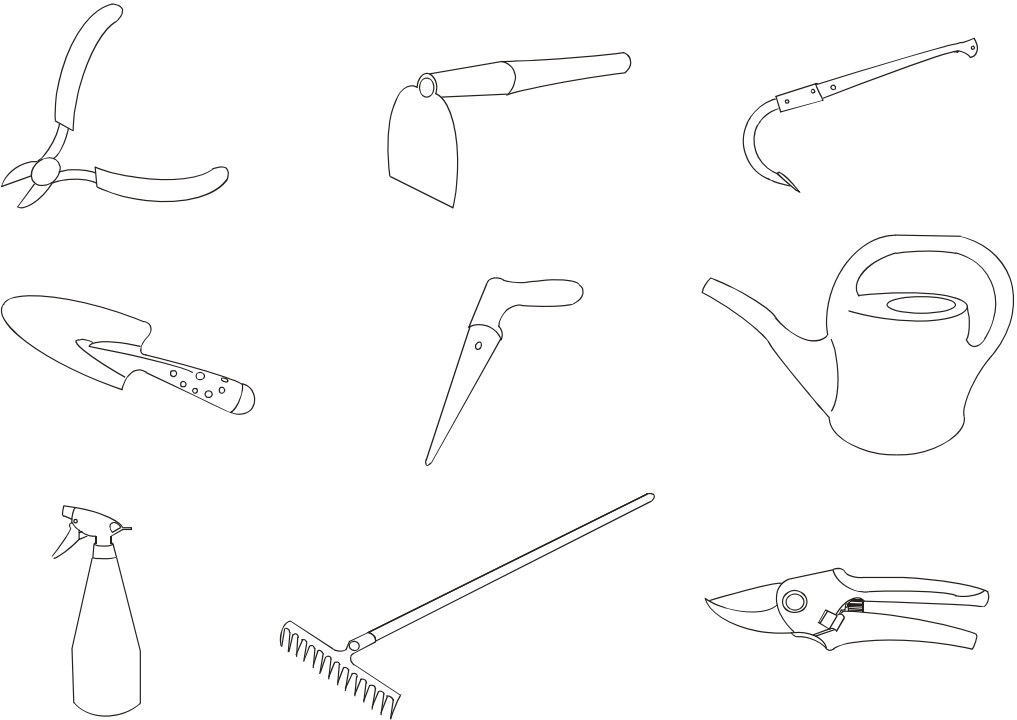
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Design a konstruování
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-2-02 Žák navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
Indikátory	1. žák rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví 2. žák použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce 3. žák rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu...) 4. žák hodnotí kvalitu jednotlivých kroků konstrukce, modelu, výrobku
Ilustrativní úloha	
V ilustračním návodu pro sestavení draka vyznač konstrukčně důležitá místa, na která je nutné dávat při sestavování pozor, aby drak létal.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-2-02.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Design a konstruování
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-2-03 Žák provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.
Indikátory	1. žák organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí (a jejich funkčnost) a kvalitu materiálu (např. porušenost, defekty, vady materiálu nebo částí stavebnice) 2. žák sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné 3. žák upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba...)
Ilustrativní úloha	
Po prvním pouštění draka byly zjištěny některé závady, které je nutné odstranit. Vyber nejvhodnější možnosti k nápravě: 1. U draka praskl provázek, který je uchycený ke konstrukci, čím by bylo vhodné ho nahradit: a) stejným provázkem b) reznou nití c) silikonovým lankem 2. Uvolnila se samotná konstrukce draka (základní kříž), pro zpevnění bude nejlepší: a) několikrát převázat, použít více uzlů b) slepit základní kříž a přitáhnout provázek c) zmenšit konstrukci 3. Pro přípravu ocasu draka byl použit barevný papír, který se ukázal jako závaží, jakým materiálem bys ho nahradil/a? a) krepovým papírem b) cáry látky c) provázkem	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-2-03.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce																
Ročník	9.																
Tematický okruh	2. Design a konstruování																
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-2-04 Žák dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.																
Indikátory	1. žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně 2. žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo náradí 3. žák dodrží zásady bezpečnosti při konstrukčních činnostech 4. žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) 5. žák dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné																
Ilustrativní úloha																	
Při přípravě draka se kamarád řízl a rána, i když není hluboká, krvácí. Rozhodni, co bys měl udělat a co naopak by kamarádovi nepomohlo nebo ublížilo: vymýt ránu čistou vodou z kohoutku vymýt ránu šťávou nebo jinou sladkou tekutinou, aby se rána rychleji zatáhla vydezinfikovat ránu solným roztokem vydezinfikovat ránu peroxidem vodíku přelepit izolepou přelepit náplastí stáhnout ránu tzv. „mašličkou“ podat lék proti bolesti																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Správná pomoc</th><th>Špatná pomoc</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>		Správná pomoc	Špatná pomoc														
Správná pomoc	Špatná pomoc																
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-2-04.4																

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce, chovatelství
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-3-01 Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.
Indikátory	1. žák použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) 2. žák popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin 3. žák připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) 4. žák udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...)
Ilustrativní úloha	
Doplň pracovní list, který dokumentuje, jakým způsobem se pěstuje hrách.	
Celý název rostliny:	
Délka života rostliny:	
Pěstování ze:	
Doba (měsíc) výsevu nebo výsadby:	
Doba (měsíc) sklizně:	
Podmínky pro pěstování:	
Světlo	
Teplo	
Půda	
Zálivka	
Péče o rostlinu v průběhu vegetace:	
Které části rostliny se sklízají:	
Jak se sklizené části dále zpracovávají:	
Pro jaké účely se rostlina využívá:	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-3-01.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce, chovatelství
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-3-02 Žák pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.
Indikátory	1. žák pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče dle druhu rostliny (zalít, přesadit, sestříhat...) 2. žák použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin 3. žák z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru 4. žák využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby
Ilustrativní úloha	
Aranžování sušených rostlin 1. Jaké rostliny využíváme pro sušení (a následné aranžování) nejčastěji? I více možností: a) tučnolisté b) letničky c) polní rostliny d) léčivé rostliny e) větve keřů a stromů 2. Jakým způsobem a v jakých podmínkách je vhodné sušit rostliny? a) zavěšené kvetoucí částí směrem dolů b) zavěšené kvetoucí částí směrem nahoru c) sušit na slunci d) sušit ve tmě v provětrávaném prostoru e) sušit ve tmě v nevětraném prostoru f) sušit již naaranžované rostliny Jak docílíme ochrany barvy u sušených rostlin: a) sušíme na slunci b) sušíme ve tmě c) sušíme až naaranžované 3. Popiš hmoty, materiály, které se používají pro aranžování sušených rostlin, a uveď další možnosti: a) kenzan (ježek): b) aranžovací hmota na suché rostliny: c) další možnosti: 4. Jaké nástroje potřebuješ při aranžování rostlin? 	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-3-02.2 ČSP-9-3-02.4

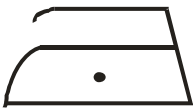
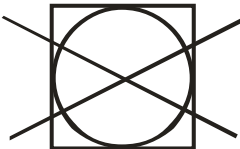
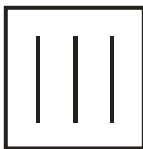
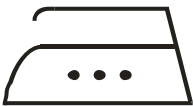
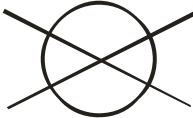
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce, chovatelství
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-3-03 Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.
Indikátory	1. žák z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin 3. žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením
Ilustrativní úloha	
Vyber nářadí, které použiješ při práci s rostlinami na záhonku a v květináči (velikost nářadí není dle skutečnosti): 	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-3-03.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce, chovatelství
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-3-04 Žák prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.
Indikátory	1. žák popíše a vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat 2. žák vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
Ilustrativní úloha	
Připrav prezentaci pro své spolužáky, ve které popíšeš chov vybraného domácího nebo hospodářského zvířete. Prezentace se bude držet následujících bodů: Celý název zvířete: Základní charakteristika zvířete: Popis chovu zvířete: a) prostředí pro chov b) potrava Speciální požadavky na chov zvířete: Péče o zvíře: Nebezpečí spojená s chovem zvířete: Vlastní zkušenosti a poznatky:	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-3-04.1 ČSP-9-3-04.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Pěstitelské práce, chovatelství
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-3-05 Žák dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.
Indikátory	1. žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích 2. žák popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci 3. žák při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti 4. žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) 5. žák dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou...)
Ilustrativní úloha	
Rozhodni o pravdivosti následujících tvrzení: 1. Při práci s půdou bych měl být očkováný proti tetanu. 2. Po práci s půdou si umyji ruce jen studenou vodou. 3. Zvýšenou péčí o hygienu rukou je nutné věnovat po práci s léčivými a jedovatými rostlinami. 4. Žáci trpící alergií se při pěstování rostlin nemusejí ničeho obávat. 5. Při práci s rostlinami je vhodné používat rukavice. 6. Nářadí přenáším podél těla pracovní částí směrem k zemi. V případě, že jdu s kamarádem ve dvojici, držíme nástroje u sebe. 7. Při práci s nářadím udržuji bezpečnou vzdálenost od ostatních. 8. Pokud nářadí odložím na zem, musí být otočeno hroty a ostřím k zemi. 9. Pokud nářadí opřu o zeď, vždy hrotem nebo ostřím od zdi. 10. Při zalévání květin mohu svačit.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-3-05.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Provoz a údržba domácnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-4-01 Žák provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.
Indikátory	1. žák používá peníze jako platidlo (používá bankovky a mince, ověří si vrácené peníze, identifikuje bezhotovostní styk) a rozliší základní operace s penězi (platby, bezhotovostní styk) 2. žák posoudí hodnotu peněz (porovná levný a drahý výrobek, kategorizuje produkty) a aplikuje to při nákupu i hospodaření s vlastními financemi (kapesné) 3. žák rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti (mzda, platby za teplo, vodu, nájem, platby za telefon, internet...) 4. žák účelně a bezpečně zachází s penězi
Ilustrativní úloha	
Rodiče odjeli na 14 dní na služební cestu. Nechali ti celkový obnos peněz 6000 Kč, nicméně nestihli zaplatit poplatek za televizi a internet (1200 Kč) a čtvrtletní poplatek za plyn (680 Kč), které budeš muset uhradit ty. Navíc tátovi má přijít na poštu balík, jehož cena bude 350 Kč a bude potřeba ho vyzvednout, ještě než se rodiče vrátí. Nemáš kredit na telefon, budeš si ho muset dobít alespoň za 500 Kč a zaplatit na 14 dní obědy v jídelně (350 Kč). Kolik peněz ti zbude na každý den, pokud ještě koupíš kamarádovi dárek k narozeninám (300 Kč) a budeš chtít jít aspoň jednou do kina (150 Kč) a dvakrát do bazénu (jeden vstup 100 Kč)? Jak si rozvrhneš peníze na snídaně a večeře? Jaké další výdaje bys mohl/a očekávat?	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-4-01.2 ČSP-9-4-01.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce																																						
Ročník	9.																																						
Tematický okruh	4. Provoz a údržba domácnosti																																						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-4-02 Žák ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.																																						
Indikátory	1. žák se orientuje v činnostech spojených s úklidem a běžným provozem domácnosti v kuchyni, obývacím pokoji, koupelně a vlastním pokoji 2. žák předvede či popíše základní práce v domácnosti i s využitím domácích spotřebičů 3. žák využije pro bezpečné a účelné zacházení s domácími spotřebiči návod nebo doporučení pro práci se spotřebičem																																						
Ilustrativní úloha																																							
Doplň do tabulky následující možnosti činností v domácnosti podle toho, jak často by se v domácnosti měly provádět: vysypávání odpadkového koše, luxování, umývání nádobí, praní prádla, navoskování podlahy, leštění nábytku, odmrazování ledničky, větrání, zalévání květin, umývání oken, utírání prachu																																							
<table><tr><td>Každý den</td><td>Každý týden</td><td>Každý měsíc</td><td>Párkrát do roka</td><td>Jednou za rok</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>					Každý den	Každý týden	Každý měsíc	Párkrát do roka	Jednou za rok																														
Každý den	Každý týden	Každý měsíc	Párkrát do roka	Jednou za rok																																			
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-4-02.1																																						

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Provoz a údržba domácnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-4-03 Žák správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu.
Indikátory	1. žák vybere správnou pomůcku, nástroj, náradí při péči o domácnost 2. žák dodrží zadaný postup při údržbě oděvů (praní, zašití oděvu, žehlení, ukládání šatů)
Ilustrativní úloha	
Na etiketě trička máš následující značky, jak se o něj musíš starat? K jednotlivým značkám přiřaď jejich popis: Výrobek se nesmí bělit. Výrobek se nesmí sušit v bubnové sušičce. Výrobek se musí žehlit na max. teplotu 200 °C. Výrobek se musí žehlit na max. teplotu 110 °C, žehlení parou může způsobit poškození. Výrobek se nesmí chemicky čistit. Výrobek se smí prát na maximální teplotu 40 °C. Výrobek se musí sušit odkapáváním. Výrobek se musí sušit ve stínu.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-4-03.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Provoz a údržba domácnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-4-04 Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.
Indikátory	1. žák zná a dodržuje základní hygienické strategie a návyky v domácnosti 2. žák dodrží zásady bezpečnosti při domácích pracích 3. žák rozpozná a popíše nebezpečí spojená s elektrickými spotřebiči v domácnosti 4. žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)
Ilustrativní úloha	
Doplň následující věty (vyber vždy jednu z možností): Pro větší bezpečnost je nutné zabezpečit zásuvky _____ . a) drátkem b) plastovou pojistkou c) voděodolným, nejlépe gumovým krytem V domácnosti je zásadní vědět, kde jsou uzávěry _____ . a) vody, vzduchu a plynu b) elektřiny, vody a oken c) plynu, vody a elektřiny Čištění elektrospotřebičů a svítidel se provádí _____ . a) po připojení do rozvodné sítě b) po odpojení od rozvodné sítě c) pouze ve shodě s návodem Nádobí po použití saponátu vždy důkladně opláchneme _____ . a) studenou vodou b) horkou vodou c) mýdlem	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-4-04.1 ČSP-9-4-04.3

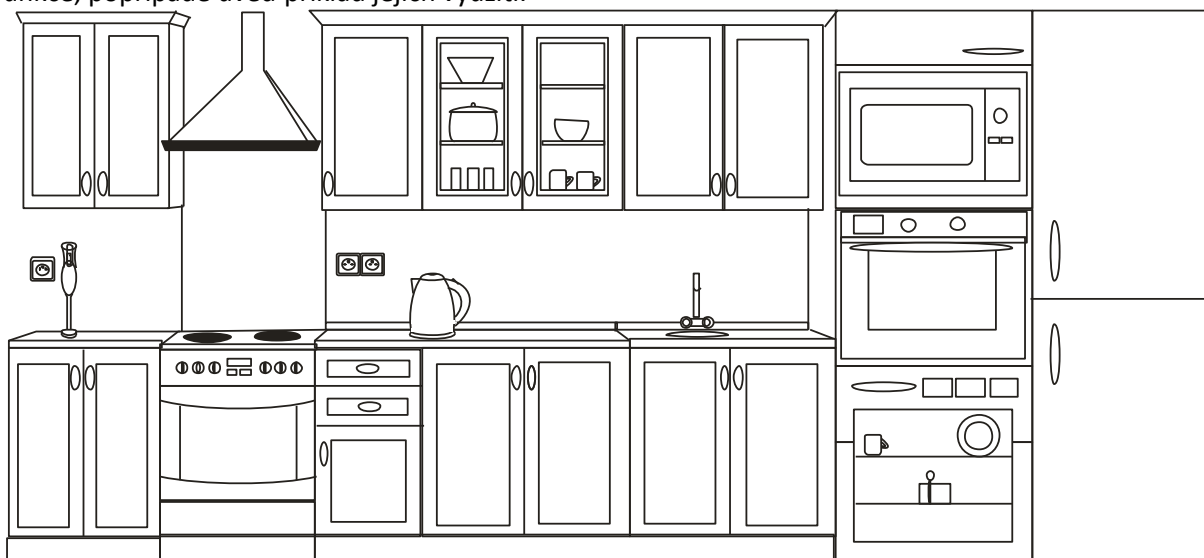
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Příprava pokrmů
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-5-01 Žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.
Indikátory	1. žák rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce 2. žák popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů 3. žák účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně 4. žák vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu.

Vzhledem ke specifikům daného tematického okruhu byla vytvořena komplexní ilustrativní úloha, na které jsou demonstrovány indikátory k jednotlivým očekávaným výstupům.

Komplexní zadání ilustrativní úlohy:

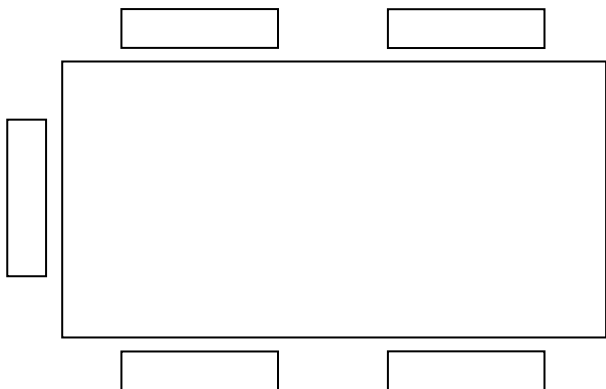
Petra má připravit večeři pro rodiče a dva mladší sourozence. K večeři budou palačinky.

Důležité pro práci je znát vybavení kuchyně. Přiřaď elektrické spotřebiče do kuchyně a popiš jejich funkce, popřípadě uveď příklad jejich využití.

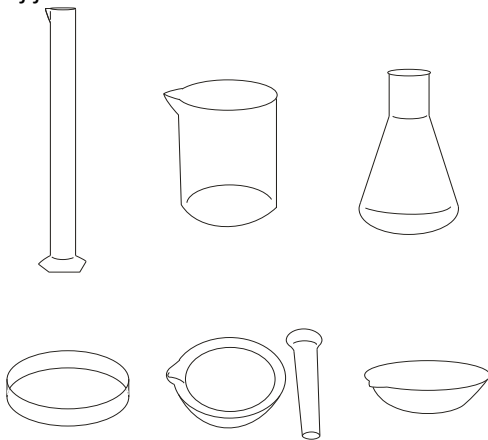

Spotřebič	Funkce spotřebiče a potřebnost v kuchyni
elektrický gril	
rychlouvarná konvice	
elektrický vařič	
indukční sporák	
myčka na nádobí	
mikrovlnná trouba	
tyčový mixér	
digestoř	
kuchyňská linka	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-5-01.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce								
Ročník	9.								
Tematický okruh	5. Příprava pokrmů								
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-5-02 Žák připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.								
Indikátory	1. žák vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu (z nabídky, dle receptu) 2. žák používá recept, dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů 3. žák rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel								
Ilustrativní úloha									
1. Vyber suroviny pro přípravu palačinek: hladká mouka, hrubá mouka, máslo, voda, mléko, cukr, sůl, pepř, vejce, olej, majonéza, okurky, marmeláda 2. Přiřaď k surovinám správné množství: <table> <tr> <td>Špetka</td><td>Hladká mouka</td></tr> <tr> <td>300 g</td><td>Vejce</td></tr> <tr> <td>1</td><td>Sůl</td></tr> <tr> <td>0,5 l</td><td>Mléko</td></tr> </table> 3. Prostuduj si postup a přichystej potřebné vybavení (nádobí, příbory...) a spotřebiče 1. V mléce rozmíchej vejce a sůl, postupně přidávej mouku, prošlehevej metlou (popřípadě tyčovým mixérem). 2. Nechej pět minut ležet v chladu (v lednici). V případě, že bude těsto moc husté, přidej trochu mléka a znovu prošlehej. 3. Rozehřej pánev, slabě potřij olejem a postupně rozprostírej těsto po pánvičce, aby vytvořilo tenkou vrstvu, osmaž z obou stran. 4. Osmažené palačinky potřij marmeládou. 4. Palačinky s marmeládou nejsou zrovna zdravé jídlo. Urči proč a urči, jak bys palačinky obměnil/a, aby splňovaly alespoň částečně zásady zdravé výživy.		Špetka	Hladká mouka	300 g	Vejce	1	Sůl	0,5 l	Mléko
Špetka	Hladká mouka								
300 g	Vejce								
1	Sůl								
0,5 l	Mléko								
Poznámky	ČSP-9-5-02.1								

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Příprava pokrmů
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-5-03 Žák dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.
Indikátory	1. žák zná a používá při jídle základní přístroje, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních surovinách, kterými se jídlo dochucuje (sůl, cukr, pepř, olej, ocet...) 2. žák se chová společensky přijatelně doma, v jídelně, restauraci nebo na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo 3. žák využije své znalosti o stolování s kamarády, známými i rodiči doma, v jídelně, restauraci nebo jiném veřejném místě 4. žák provede základní obsluhu kamarádů, známých a rodičů u stolu
Ilustrativní úloha	
Palačinky jsou připravené a je potřeba prostřít stůl. Na stůl nakresli správné rozmístění nádobí a potřebného vybavení pro 5 lidí k večeři: talíř, vidlička, nůž, ubrousek, marmeláda, talíř s palačinkami, cukr, sklenička, džbán s pitím Z následujících výroků vyber ty, které překračují hranice společenského chování u večeře: • odkládat použitý příbor vedle talíře na ubrus nebo ubrousek • odkládat použitý příbor na talíř, ze kterého si všichni nabírají jídlo • odkládat použitý příbor na vlastní talíř • dávat si nůž do pusy • dávat si lžici do pusy • dávat si vidličku do pusy • mluvit s plnými ústy • očichávat pokrmy • odcházet od stolu v průběhu jídla • v průběhu jídla si otřít ústa ubrouskem • na konci jídla si otřít ústa ubrouskem • pít v průběhu jídla	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-5-03.1 ČSP-9-5-03.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce																		
Ročník	9.																		
Tematický okruh	5. Příprava pokrmů																		
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-5-04 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.																		
Indikátory	1. žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni 2. žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a zařízení kuchyně před poškozením 3. žák dodrží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňskými nástroji a zařízením kuchyně 4. žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) 5. žák dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů...)																		
Ilustrativní úloha																			
Doplň text: Popáleniny jsou jedno z nejbolestivějších poranění _____. Dělí se na lehké a těžké popáleniny. Při lehkých popáleninách jen _____ kůže nebo se vytvoří _____. Lehké popáleniny je nutné _____ vodou a následně zajistit _____. Okraje popáleniny je možné _____. Cokoliv je v popálené ráně, se _____. puchýře, kůže, sterilní krytí, nesmí vytahovat, dezinfikovat, chladit, zčervená Popáleniny se také dělí na popáleniny 1. stupně, 2. stupně, 3. stupně, rozděl příznaky popálenin (některé příznaky se mohou opakovat): bolest, puchýře, poškození nervů a cév, není bezprostřední bolestivost, zarudnutí kůže, zuhelnatělá kůže, otok kůže																			
<table><tr><td>1. stupeň popálenin</td><td>2. stupeň popálenin</td><td>3. stupeň popálenin</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>		1. stupeň popálenin	2. stupeň popálenin	3. stupeň popálenin															
1. stupeň popálenin	2. stupeň popálenin	3. stupeň popálenin																	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-5-04.4																		

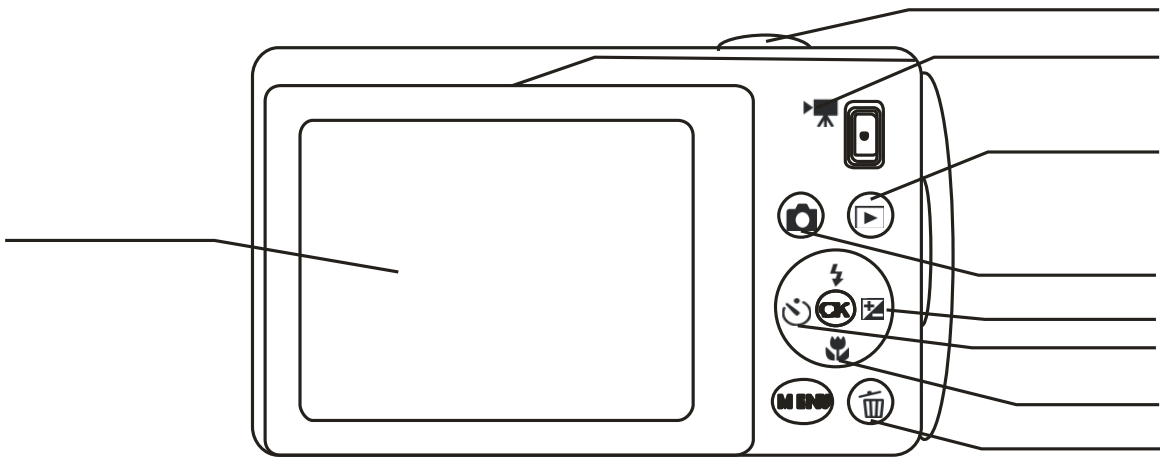
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	6. Práce s laboratorní technikou
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-6-01 Žák vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.
Indikátory	1. žák z nabídky vybere vhodné přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétního pozorování, měření a experimentu 2. žák popíše vlastnosti přístrojů, zařízení a pomůcek a použije je pro vykonání konkrétního pozorování, měření, experimentu 3. žák vysvětlí jednotlivé kroky pracovního postupu dle dokumentace a realizuje jej 4. žák dodrží jednotlivé kroky pracovního postupu konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
Ilustrativní úloha	
Vzhledem ke specifikům daného tematického okruhu byla vytvořena komplexní ilustrativní úloha, na které jsou demonstrovány indikátory k jednotlivým očekávaným výstupům. Komplexní zadání ilustrativní úlohy: Kolik škrobu získáš z brambory? Pomůcky: bramborová hlíza, škrabka na brambory, nůž, struhadlo, látka, laboratorní technika. Postup: 1. Oloupej bramboru a zvaž ji. Hmotnost zaznamenej. 2. Nastrouhej najemno bramboru. 3. Vzniklou drť zabal do látky. 4. Do kádinky nalej vodu, pět minut namáchej a mni bramborovou drť v kádince. 5. Pak látku s bramborovou drtí odstraň. 6. Kádinku nech stát 20 minut v klidu. 7. Škrob se usadí ve spodní části kádinky. 8. Vodu slej z kádinky. 9. Usazený škrob se zbytkem vody nech vysušit na odpařovací misce. Zvaž, kolik škrobu jsi získal z brambory. Své výsledky porovnej se spolužáky. V postupu se mluví o různé laboratorní technice, vyber z nabídky zařízení, nástroje, které budeš k pokusu potřebovat, a pojmenuj je.	
	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-6-01.1

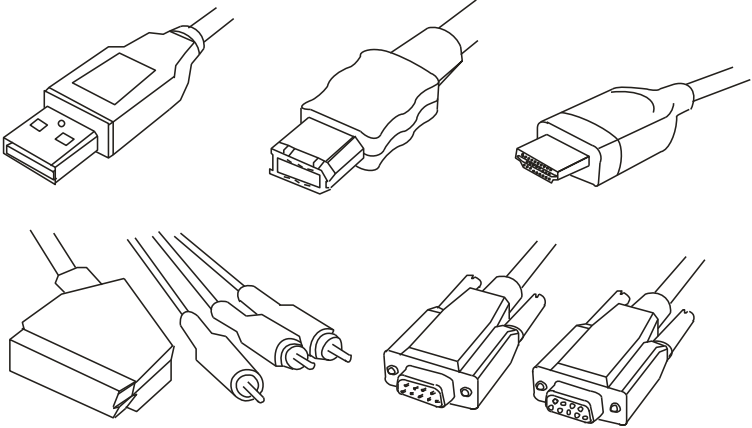
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	6. Práce s laboratorní technikou
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-6-02 Žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl.
Indikátory	1. žák dokumentuje svou práci na vybrané experimentální činnosti prostřednictvím protokolu 2. žák formuje výsledky a závěry své experimentální práce dle daného pracovního postupu, dané dokumentace a znalostech o zkoumaném předmětu, jevu, činnosti 3. žák zpracuje ucelený materiál, protokol své experimentální činnosti dle předem daných pokynů
Ilustrativní úloha	
Vyplň v průběhu práce protokol.	
Datum	
Název pokusu	
Pokus provedl/a	
Laboratorní technika (popř. nákres)	
Další vybavení	
Cíl pokusu	
Postup práce	
Výpočet	
Závěr	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-6-02.1 ČSP-9-6-02.2 ČSP-9-6-02.3

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	6. Práce s laboratorní technikou
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-6-03 Žák vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.
Indikátory	1. žák použije pro přípravu a experimentální práci potřebnou dokumentaci vztahující se k základním poznatkům o experimentální činnosti, postupu a realizaci práce a případných výsledcích nebo nebezpečí spojených s experimentální činností 2. žák se orientuje v potřebné dokumentaci (seznam laboratorní techniky, postup práce...) 3. žák popíše dle vybrané dokumentace experimentální práci 4. žák dodrží pracovní postup a bezpečnostní pokyny dané vybranou dokumentací
Ilustrativní úloha	
Znovu se zamysli nad pokusem a zkus odpovědět na následující otázky: 1. K jakým účelům se využívá škrob v potravinářství? 2. Proč je pro člověka škrob důležitý? 3. Jaká další surovina, potravina by se dala kromě bramborové hlízy pro pokus využít? 4. Jaká látka by byla nejvhodnější pro získání škrobu z bramborové drti? 5. Jakým způsobem dopomůžeme k rychlejšímu odpařování vody z odpařovací misky? 6. Proč záleží na výběru brambory při konání pokusu?	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-6-03.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	6. Práce s laboratorní technikou
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-6-04 Žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.
Indikátory	1. žák dodrží zásady bezpečnosti při práci s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech, pokusech a jiné experimentální práci 2. žák popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu, dodrží kázeň při práci s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami 3. žák vysvětlí při vybrané experimentální práci možné dopady na životní prostředí 4. žák dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné
Ilustrativní úloha	
Podívej se na laboratoř a vyber místa, kde nejsou dodržena pravidla bezpečné práce a z jakého důvodu?	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-6-04.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	6. Práce s laboratorní technikou
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-6-05 Žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.
Indikátory	1. žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) 2. žák v modelových situacích popíše a vyzkouší poskytnutí první pomoci, ke kterému může dojít v laboratoři nebo jiném místě při laboratorních činnostech
Ilustrativní úloha	
Spolužák si při škrábání brambor na pokus poranil ruku, uviděl krev a omdlel. Jak se zachováš? 1. Popiš, jak bys přivedl k vědomí člověka, který omdlel? 2. Popiš, jak ošetříš drobné poranění na ruce, které si spolužák způsobil? Jaké pomůcky k tomu budeš potřebovat? 3. V následujícím výběru jsou zranění, která se mohou stát v laboratoři, jaké je nejvhodnější jednání (zranění nejsou vážná, je např. zasažen malý kousek kůže na ruce): Poleptání kyselinou Popálení ohněm Opaření vodou Nadýchání se dráždivé látky Okamžitě větrat Okamžitě zchladit Okamžitě oplachovat vodou	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-6-05.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	7. Využití digitálních technologií
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-7-01 Žák ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.
Indikátory	1. žák účelně a bezpečně ovládá vybrané digitální technologie (digitální fotoaparát, videokamera, mobilní telefon...) 2. žák připraví vybrané digitální technologie k použití, zjistí stav funkčnosti digitálních technologií, zjistí případné problémy ve funkčnosti zařízení a rozhodne, zda zařízení uvede do provozu, nebo zda je potřeba vyhledat expertní služby
Ilustrativní úloha	
Popiš základní části digitálního fotoaparátu a uveď, k čemu slouží: The diagram shows the back of a digital camera. A large rectangular area on the left is labeled with a line pointing to it. On the right side, there is a cluster of controls: a small viewfinder at the top, a zoom lever, a camera icon button, a play button, a central multi-selector with a lightning bolt, a square icon, and a flower icon, a 'MENU' button, and a trash can icon. Lines from the text below point to these specific controls. záznam videosekvence, režim fotografování, tlačítko přehrávání, mazání, korekce expozice, režim blesku, samospoušť, režim makro, monitor, tlačítko spouště	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-7-01.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	7. Využití digitálních technologií
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-7-02 Žák propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.
Indikátory	1. žák rozpozná konektory pro připojení digitálních zařízení, pro propojení digitálních zařízení s počítačem 2. žák propojí digitální zařízení s počítačem i mezi sebou 3. žák sestaví digitální zařízení, pokud se skládá z více částí
Ilustrativní úloha	
Pojmenuj standardní konektory pro připojení digitálních zařízení (k obrázkům přiřaď názvy): Sériový kabel Firewire Videokabel USB kabel HD kabel	
Poznámky	ČSP-9-7-02.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	7. Využití digitálních technologií
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-7-03 Žák pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.
Indikátory	1. žák se orientuje v možnostech využití mobilních technologií 2. žák se orientuje ve službách souvisejících s mobilními technologiemi (zná jejich cenu, využití, strukturu) 3. žák navrhne a předvede efektivní způsob práce s mobilními technologiemi
Ilustrativní úloha	
Zhodnot' situace: 1) Ztratil ses uprostřed města, jediné, co máš v kapse, je mobilní telefon s připojením na internet, rodičům volat nemůžeš, protože jsou v práci. Jak se zachováš, co uděláš? 2) Rodiče ti slíbili k narozeninám nový mobilní telefon, podle jakých parametrů si budeš mobilní telefon vybírat, pokud jeho cena nesmí přesáhnout 5000 Kč. 3) Hledáš na ulici jeden konkrétní bod, znáš jeho souřadnice, jaké služby nebo vlastnosti mobilního telefonu nebo tabletu využiješ?	
Poznámky	ČSP-9-7-03.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	7. Využití digitálních technologií
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-7-04 Žák ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.
Indikátory	1. žák popíše a dodrží pravidla pro ošetření digitálních technologií 2. žák použije nástroje pro čištění a ochranu digitálních technologií (pro čištění povrchu i vnitřních částí) 3. žák zdůvodní nutnost ochrany digitálních technologií (před vodou, sluncem, prachem...) 4. žák ochrání digitální technologie před poškozením (ochranným obalem nebo pouzdrům, šetrným zacházením...)
Ilustrativní úloha	
Vyberte správné možnosti (může být i více správných odpovědí): Mobilní telefon je citlivé elektronické zařízení, které je nutné chránit hlavně před: a) prachem b) vzduchem c) vodou Částičky prachu nebo pylu se mohou dostat do mobilního telefonu a poškodit: a) SIM kartu b) tištěné spoje c) lepené spoje d) kontakt s baterií Mobilní telefon se má čistit: a) chemikáliemi b) rozpouštědly c) silnými čisticími prostředky d) vlhkým hadříkem namočeným v mýdlové vodě	
Poznámky	ČSP-9-7-04.1

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	7. Využití digitálních technologií
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-7-05 Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.
Indikátory	1. žák při práci s digitálními technologiemi dodržuje stanovená pravidla a zásady 2. žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání digitální technologie před poškozením 3. žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) 4. žák dodržuje hygienu práce, udržuje digitální zařízení čisté a bezpečně uložené
Ilustrativní úloha	
Během roku si s sebou neustále bereme fotoaparát, abychom na výletech co nejlépe zaznamenávali náš pobyt na horách, u moře nebo na jiném výletu. Ale i fotoaparát se musí chránit. Jakým způsobem můžeš chránit fotoaparát před: a) vodou b) sněhem c) prachem d) pískem e) mechanickým poškozením	
Poznámky	ČSP-9-7-05.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce																									
Ročník	9.																									
Tematický okruh	8. Svět práce																									
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-8-01 Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí.																									
Indikátory	1. žák popíše základní profese a jejich podmínky z hlediska vzdělání a profesních dovedností 2. žák vysvětlí vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení 3. žák popíše pracovní prostředí vybraných profesí																									
Ilustrativní úloha																										
Do tabulky doplň (dle nabídky i vlastních nápadů) zaměstnání, které nejvíce odpovídá pracovní činnosti, a školu (střední, vysoká), která je nutnou průpravou pro zaměstnání.																										
<table><tr><th>Pracovní činnost</th><th>Zaměstnání</th><th>Škola (základní, střední, odborná střední, vysoká)</th></tr><tr><td>Jednání a komunikace s žáky</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Seřizování a opravy strojů</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Navrhování budov</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Kontrola výdajů společnosti</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Ošetřování koní</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Veřejné vystupování</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Úprava povrchu budov</td><td></td><td></td></tr></table>			Pracovní činnost	Zaměstnání	Škola (základní, střední, odborná střední, vysoká)	Jednání a komunikace s žáky			Seřizování a opravy strojů			Navrhování budov			Kontrola výdajů společnosti			Ošetřování koní			Veřejné vystupování			Úprava povrchu budov		
Pracovní činnost	Zaměstnání	Škola (základní, střední, odborná střední, vysoká)																								
Jednání a komunikace s žáky																										
Seřizování a opravy strojů																										
Navrhování budov																										
Kontrola výdajů společnosti																										
Ošetřování koní																										
Veřejné vystupování																										
Úprava povrchu budov																										
architekt, automechanik, herec, účetní, učitel, zedník, zvěrolékař																										
K pracovnímu prostředí doplň do tabulky pracovní pozici:																										
<table><tr><th>Pracovní prostředí</th><th>Pracovní pozice (zaměstnání)</th></tr><tr><td>Kancelář</td><td></td></tr><tr><td>Restaurace</td><td></td></tr><tr><td>Obchod</td><td></td></tr><tr><td>Stavba</td><td></td></tr><tr><td>Dopravní prostředek</td><td></td></tr><tr><td>Kulturní zařízení</td><td></td></tr><tr><td>Dílna</td><td></td></tr><tr><td>Zdravotnické zařízení</td><td></td></tr><tr><td>Ateliér</td><td></td></tr><tr><td>Laboratoř</td><td></td></tr></table>			Pracovní prostředí	Pracovní pozice (zaměstnání)	Kancelář		Restaurace		Obchod		Stavba		Dopravní prostředek		Kulturní zařízení		Dílna		Zdravotnické zařízení		Ateliér		Laboratoř			
Pracovní prostředí	Pracovní pozice (zaměstnání)																									
Kancelář																										
Restaurace																										
Obchod																										
Stavba																										
Dopravní prostředek																										
Kulturní zařízení																										
Dílna																										
Zdravotnické zařízení																										
Ateliér																										
Laboratoř																										
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-8-01.1 ČSP-9-8-01.3																									

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce	
Ročník	9.	
Tematický okruh	8. Svět práce	
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-8-02 Žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	
Indikátory	1. žák rozpozná své kompetence a porovná je s požadavky konkrétního povolání 2. žák navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a vysvětlí nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích	
Ilustrativní úloha		
Práce ve dvojici: Na základě dialogu se svým spolužákem zkus vyloučit nebo potvrdit jeho dovednosti, znalosti, vlastnosti vzhledem k vybraným zaměstnáním. Do tabulky zaznamenej otázky, na které ses spolužáka ptal, a jeho odpovědi. Neptej se ale přímo („Chceš být doktor?“), ale dle svých znalostí o zaměstnání („Omdléváš, když vidíš krev? Bavilo by tě pracovat v nemocnici?“). Zjištěné poznatky diskutuj s kamarádem.		
Povolání	Otázky	Odpovědi
Právník / Právnička	1.	
	2.	
	3.	
Automechanik / Automechanička	1.	
	2.	
	3.	
Prodavač / Prodavačka	1.	
	2.	
	3.	
Učitel / Učitelka	1.	
	2.	
	3.	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-8-02.1	

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce
Ročník	9.
Tematický okruh	8. Svět práce
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-8-03 Žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.
Indikátory	1. žák popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce 2. žák použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací
Ilustrativní úloha	
Pracuj s webovými stránkami Úřadu práce ČR (http://portal.mpsv.cz/upcr) a odpověz na následující otázky: • Jaké úkoly má plnit Úřad práce ČR? • Podle jakých zákonů se řídí Úřad práce ČR? • Kde se nacházejí pobočky Úřadu práce ČR v kraji, ve kterém bydlíš? • Jakým způsobem probíhá rekvalifikace člověka a kdo se může rekvalifikace účastnit? • Z jakého důvodu se nezaměstnaný eviduje na Úřadu práce ČR? • Jaké služby zajišťují agentury práce? Najdi agentury práce pro město, ve kterém žiješ (popřípadě krajské město).	
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-8-03.2

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce														
Ročník	9.														
Tematický okruh	8. Svět práce														
Očekávaný výstup RVP ZV	ČSP-9-8-04 Žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.														
Indikátory	1. žák aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce 2. žák popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici 3. žák využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici														
Ilustrativní úloha															
a) V případě, že se budeš ucházet o konkrétní pracovní pozici, bude nutné předložit profesní životopis. Z možností uvedených níže doplň profesní životopis a zamysli se nad tím, o jakou pracovní pozici se může tento člověk ucházet. Zkus mu pomoci najít vhodnou pracovní pozici na některé z webových stránek, které jsou určeny k uveřejňování pracovních nabídek. <table border="1" data-bbox="284 801 1428 1489"> <tr> <td>Obecné informace:</td><td></td></tr> <tr> <td>Vzdělání:</td><td></td></tr> <tr> <td>Praxe:</td><td></td></tr> <tr> <td>Jazyky:</td><td></td></tr> <tr> <td>Zkušenosti a dovednosti v oboru:</td><td></td></tr> <tr> <td>Další zkušenosti a dovednosti:</td><td></td></tr> <tr> <td>Zájmy a aktivity:</td><td></td></tr> </table> aktivní znalost francouzského jazyka, věk, vysoká škola ekonomická se zaměřením na cestovní ruch, odborný pracovník pro komunikaci se zákazníky v cestovní agentuře, e-mail, kompletní základní ECDL, řidičský průkaz typu B, pasivně basketbal, střední hotelová škola, jméno a příjmení, psaní všemi deseti prsty, cestování, komunikativnost, recepční v hotelu, samostatnost a flexibilita, pasivní znalost anglického jazyka, telefon, divadlo a kino b) Vyzkoušej si modelovou situaci: Utvoř dvojici se svým spolužákem. Představ si, že životopis, který jsi vyplnil/a, je tvůj životopis a jdeš žádat o práci. Tvůj spolužák je v této modelové situaci tvůj budoucí zaměstnavatel. Sehraje krátkou scénku, jak by mohl takový pohovor vypadat.		Obecné informace:		Vzdělání:		Praxe:		Jazyky:		Zkušenosti a dovednosti v oboru:		Další zkušenosti a dovednosti:		Zájmy a aktivity:	
Obecné informace:															
Vzdělání:															
Praxe:															
Jazyky:															
Zkušenosti a dovednosti v oboru:															
Další zkušenosti a dovednosti:															
Zájmy a aktivity:															
Poznámky k ilustrativní úloze	ČSP-9-8-04.2														